

Uchwała Nr 246/XIV/2020

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach

z dnia 18 czerwca 2020 r.

**w sprawie uchwały Rady Miasta Piekary Śląskie Nr XXII/270/20 z dnia 28 maja 2020 r.
w sprawie udzielenia dotacji celowej Ochotniczej Straży Pożarnej w Brzezinach Śląskich**

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713) – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach **u c h w a l a**, co następuje:

§ 1.

Stwierdza się **nieważność** uchwały Rady Miasta Piekary Śląskie Nr XXII/270/20 z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej Ochotniczej Straży Pożarnej w Brzezinach Śląskich – z powodu braku podstaw prawnych do podjęcia przez organ stanowiący gminy uchwały w sprawie udzielenia dotacji celowej dla ochotniczej straży pożarnej, czym istotnie naruszono art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U z 1997 r. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713) w związku z 32 ust. 3b ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 961).

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Rady Miasta Piekary Śląskie Nr XXII/270/20 z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej Ochotniczej Straży Pożarnej w Brzezinach Śląskich, wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w dniu 29 maja 2020 roku.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach uchwałą Nr 241/XIII/2020 z dnia 4 czerwca 2020 roku wszczęło postępowanie nadzorcze w sprawie nieważności ww. uchwały Rady Miasta Piekary Śląskie. Jednostkę samorządu terytorialnego zawiadomiono o terminie posiedzenia Kolegium Izby z pouczeniem, że w posiedzeniu ma prawo uczestniczyć jej przedstawiciel, co wynika z art. 18 ust. 3 powołanej na wstępie ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych. Badając przedłożoną uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach stwierdziło, że została podjęta z istotnym naruszeniem prawa, określonym w § 1 niniejszej uchwały.

Podstawę do takiego rozstrzygnięcia Kolegium Izby, stanowił następujący stan faktyczny i prawny sprawy:

Badaną uchwałą, Rada Miasta Piekary Śląskie postanowiła w §1 o udzieleniu dotacji celowej dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Brzezinach Śląskich w kwocie 2.500 zł z przeznaczeniem na pokrycie wydatków związanych ze współfinansowaniem zakupu kamery termowizyjnej z wyposażeniem oraz zestawu podpór stabilizacyjnych. Upoważniono Prezydenta Miasta do zawarcia umowy z Ochotniczą Strażą Pożarną w Brzezinach Śląskich w przedmiocie udzielenia dotacji oraz powierzono Prezydentowi Miasta wykonanie uchwały. Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.

Podstawę prawną podjętej uchwały stanowiły następujące przepisy: art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, art. 32 ust. 2 i ust. 3b ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej oraz art. 221 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Zgodnie z treścią art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym: „*do wyłącznej właściwości rady gminy należy stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy*”. Powołane w uchwale przepisy art. 32 ust. 2 i ust. 3b ustawy o ochronie przeciwpożarowej stanowią, że koszty wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia i zapewnienia gotowości bojowej ochotniczej straży pożarnej ponosi gmina, z zastrzeżeniem art. 35 ust. 1 tej ustawy oraz, że jednostki samorządu terytorialnego mogą przekazywać ochotniczym strażom

pożarnym środki pieniężne w formie dotacji. Dla wyjaśnienia art. 35 ust. 1 mówi, że szkolenie członków ochotniczej straży pożarnej, o których mowa w art. 28 ust. 6, prowadzi nieodpłatnie Państwowa Straż Pożarna. Z kolei zgodnie z art. 221 ust. 1 ustawy o finansach publicznych podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych i niedziałające w celu osiągnięcia zysku mogą otrzymywać z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dotacje celowe na cele publiczne, związane z realizacją zadań tej jednostki, a także na dofinansowanie inwestycji związanych z realizacją tych zadań.

W ocenie Kolegium Izby przepis art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym nie może stanowić samodzielnej podstawy prawnej podjęcia przedmiotowej uchwały, gdyż możliwość jego zastosowania istnieje wówczas, gdy inny przepis prawa materialnego upoważnia organ stanowiący gminy do podjęcia uchwały w danym przedmiocie spraw. Przepisy ustawy o ochronie przeciwpożarowej nie upoważniają organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do podejmowania uchwały w sprawie udzielenia dotacji dla konkretnej ochotniczej straży pożarnej. W myśl art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Zasada legalizmu wyrażona w art. 7 Konstytucji RP oznacza dla jednostki samorządu terytorialnego, która zaliczana jest do organów władzy publicznej, że działa ona w granicach określonych prawem i na podstawie upoważnień wynikających z przepisów prawa. Naczelną zasadą prawa administracyjnego jest zakaz domniemania kompetencji. co oznacza, że normy kompetencyjne (upoważniające) powinny być interpretowane w sposób ścisły – literalny.

Dotacja przewidziana w art. 32 ust. 3b ustawy o ochronie przeciwpożarowej jest dotacją celową przeznaczoną na finansowanie wydatków, o których mowa art. 32 ust. 2 i 3 tej ustawy, tj. m.in. pokrycia kosztów wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia i zapewnienia gotowości bojowej ochotniczej straży pożarnej. Wydatek w formie dotacji celowej dla ochotniczej straży pożarnej winien być zaplanowany przez radę gminy w uchwale budżetowej gminy. Na podstawie art. 32 ust. 3b ustawy o ochronie przeciwpożarowej, gminy mogą przekazywać ochotniczym strażom pożarnym środki pieniężne w formie dotacji i ten przepis stanowi podstawę do zaplanowania w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego dotacji dla OSP. Na podstawie planu budżetu, dotacji udziela OSP organ wykonawczy w ramach wykonywania budżetu.

Przepis art. 221 ust. 1 ustawy o finansach publicznych na który powołano się w podstawie prawnej badanej uchwały wskazuje na możliwość udzielenia dotacji podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych i niedziałających w celu osiągnięcia zysku, jednakże jej udzielenie następuje zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego

i o wolontariacie a jeśli dotyczy zadań innych niż określone we wskazanej ustawie udzielenie dotacji musi być zgodne z zasadami określonymi w odrębnej uchwale organu stanowiącego dotyczącej trybu postępowania o udzielenie dotacji, sposobu jej rozliczania oraz sposobu kontroli wykonywania zleconego zadania. Z wyjaśnień Prezydenta Miasta Piekary Śląskie zawartych w piśmie z dnia 17 czerwca br., Znak BRM.0711.5.3.2020 wynika, że uchwała udzieleniu dotacji została podjęta przez organ stanowiący na podstawie wniosku OSP Brzeziny z dnia 15 maja br., złożonego w dniu 18 maja.

Należy zatem uznać, że przepisy art. 221 ustawy o finansach publicznych nie znajdują zastosowania w przypadku udzielenia dotacji, o której mowa w badanej uchwale

W świetle powyższego, badając przedmiotową uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach stwierdziło, że została podjęta bez podstawy prawnej. Żaden z obowiązujących przepisów, a w szczególności żaden z powołanych w podstawie prawnej uchwały, nie stanowił delegacji dla organu stanowiącego do podjęcia uchwały w sprawie udzielenia dotacji dla konkretnej, imiennie wskazanej Ochotniczej Straży Pożarnej.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach podkreśla jednocześnie, że niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze nie oznacza, że gmina nie posiada uprawnień do udzielenia dotacji dla ochotniczej straży pożarnej. Dotacje na rzecz Ochotniczej Straży Pożarnej mogą być planowane w budżecie i udzielane w ramach jego wykonywania. Rada Miasta Piekary Śląskie w uchwale Nr XVII/204/19 z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie budżetu miasta na 2020 rok (wraz ze zmianami) zaplanowała w dziale 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, w rozdziale 75412 - Ochotnicze straże pożarne wydatki majątkowe na inwestycje i zakupy inwestycyjne. W załączniku do uchwały budżetowej zawierającym zestawienie planowanych kwot dotacji udzielanych z budżetu jednostki samorządu terytorialnego przewidziano udzielenie dotacji dla tego typu jednostki. Wobec powyższego działając na podstawie uchwały budżetowej dotację taką powinien udzielić organ wykonawczy, zawierając stosowną umowę.

Biorąc powyższe pod uwagę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach na podstawie art. 18 ust. 1 pkt. 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) – orzekło o nieważności badanej uchwały.

Na podjętą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi, za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, w terminie 30 dni od jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium

Daniel Kołodziej